

1.

Te laat!

Ik kan me bijna niet bewegen in mijn krappe stoeltje. Maar dat geeft niks, want ik zit in de zweefmolen, de allerleukste attractie van de kermis.

Achter mij zit Arend en hij schreeuwt: ‘Rosa, we vliegen!’

Ik durf één hand los te laten, steek die in de lucht en samen met Arend brul ik: ‘Jeeeh!’

Arend is de zoon van de molenbaas. Als we op dezelfde kermis staan, mag ik van zijn vader altijd voor niks zweven. Ik weet bijna zeker dat hij verliefd op mij is. Hij heeft het nog niet gezegd, maar zoals hij soms naar me kijkt... Ik vind hem aardig, maar ook een beetje kinderachtig.

We zijn nu zo hoog dat ik over de hele kermis kan kijken. De zon schijnt volop en ik zie de schiettent, het vlooientheater, de grote draaimolen, de tent van de Dikke Dame, de snoepkraam, het spookhuis en ons theater. Ik schrik en schreeuw tegen Arend: ‘Ik moet eruit, ik moet eruit!’

‘Waarom?’

Ik wijs naar onze theatertent waar mijn vader voor de ingang staat. Hij zegt iets wat ik niet kan verstaan, maar ik weet heel goed wat hij roept: ‘Hooggeëerd publiek, welkom bij theater Vonkestein! Vanmiddag brengen wij voor u: “Roodkapje en de Wolf”! Griezelen, lachen, gieren en brullen! Met een geweldige wolf en een allerliefst Roodkapje! Koop nu uw kaartje voor slechts dertig cents.

Over vijftien minuten aanvang voorstelling!

Die allerliefste Roodkapje, dat ben ik. Gewoon vergeten dat we nu al moeten spelen.

Arend redt me, want hij brult naar beneden: 'Pap, Rosa moet optreden!' Onmiddellijk duwt zijn vader een grote hendel omlaag en de zweefmolen vertraagt.

'Opschieten, opschieten,' mompel ik, want mijn stoeltje gaat veel te langzaam naar beneden. Zodra mijn voeten bijna de grond raken, spring ik eruit, wankel even en begin te hollen. Als ik het paadje tussen de snoepkraam en de Dikke Dame neem, kan ik ongezien bij de achterkant van onze tent komen.

Ik vind het stom dat pap ineens heeft besloten dat we vanmiddag de kindervoorstelling spelen. Dat doen we anders nooit als we de eerste dag op een nieuwe plek staan. Echt iets voor hem. Hij verzint altijd van alles op het laatste moment. Dan denk ik: huh, wat nu weer? Op de vorige kermis riep hij een keer vlak voor een van de voorstellingen: 'Weet je wat leuk is, Rosa? Als jij een dansje doet met de boze wolf.'

En ik heb al zo'n hekel aan de rol van Roodkapje. Het is gewoon een onnozel kind dat in de slijmerige praatjes van de wolf trapt. En dan zeker ook nog een dansje met hem doen!

Plotseling duikt er een jongen op en ik bots tegen hem aan. Hij slaat twee armen klemvast om me heen en zegt hijgend in mijn oor: 'Zo, lekker wijffie, kom maar fijn bij Klaas.'

Ik ken hem maar al te goed en ik haat hem nog meer dan Roodkapje. Klaas heeft bruingele wolvenogen, is zo mager als een tentstok en wast zich één keer per maand. Zijn moeder is de Dikke Dame en als we op dezelfde kermis staan, valt dat rotjoch me altijd lastig. 'Schatje, wat hou ik toch van je met je mooie rode haren, je hertenogen en die leuke sproetjes.'

Ik probeer me los te wurmen, maar Klaas is veel sterker. 'Eerst een

zoen,' commandeert hij, 'op mijn mond!'

Hij duwt zijn lippen tegen de mijne en ik ruik zijn smerige adem, alsof je het deksel van de afvalbak openrukt.

Er zit nu niks anders op: ik haal uit met mijn knie, tussen zijn benen. Dat heb ik van oma Neeltje geleerd: als jongens iets van je willen en jij wilt het niet, moet je een knietje geven.

Het werkt, want de armen van Klaas verslappen en hij brult: 'Au, brutale rotmeid!'

Ik ruk me los en ren weg. Maar wel de verkeerde kant uit, want ik durf hem niet voorbij. Ik hoor Klaas achter mij vloeken en tieren: 'Ik krijg je wel, rooie heks!'

Of ik wil of niet, ik moet nu vóór ons theater langs en dan maar hopen dat pap me niet ziet, want hij kijkt met gemak over iedereen heen.

Gelukkig staan er veel ouders met kinderen te wachten en er gaan zelfs al mensen naar binnen. Oma Neeltje is druk bezig kaartjes te scheuren en ik hoor mijn vader weer tetteren: 'Komt dat zien. Griezelen, lachen, gieren, brullen!'

Ik wring me tussen het publiek door. 'Mevrouw, mag ik er even langs... neem me niet kwalijk, meneer... ik moet zo optreden...'
'Bij theater Vonke...' roept pap, maar verder komt hij niet, want hij heeft mij ontdekt. Zijn mond valt open en hij staart me met grote ogen aan.

Ik zwaai naar hem en glip weg langs de zijkant van de tent. Ik hoor mijn vader nog roepen: '...stéin moet je zijn!' En het klinkt héél boos.

2.

Roodkapje, lekker hapje...

Ik klim onze woonwagen in, die we ook als kleedkamer gebruiken. Mijn moeder schminkt zich voor de grote spiegel en ik kijk een beetje jaloers naar haar. Mam heeft een mooi rond gezicht met blauwe ogen en haren zo zwart als van een kraai. Ik lijk meer op mijn vader en mijn oma: rood haar, een te dikke neus en grote bruine uilenogen.

‘Waar was je nou?’ vraagt mijn moeder geïrriteerd. ‘Zul je Adriaan dadelijk horen.’

‘Vergeten, mam.’

‘Hoe kun je dit vergeten?’

‘Ik ben er toch!’

‘Niet zo brutaal, Rosa!’

‘Ik ben niet brutaal, ik geef u gewoon antwoord.’

‘Rosa, alsjeblieft!’

Ik wil ook nog zeggen dat ik helemaal geen zin heb, maar ik houd mijn mond. Mijn moeder is een schat, maar niet vlak voor een voorstelling.

Teunis, onze nieuwe jonge toneelspeler, schminkt zich ook in onze wagen. Hij staat op en geeft mijn kostuum aan. ‘Hier, ik help je wel even.’

Hij is nog maar kort bij onze troep. Teunis speelt het liefst vrouwenrollen en dat doet hij goed, want het publiek moet vaak om hem lachen. Van de grootmoeder in ‘Roodkapje’ maakt hij een

pinnig oud dametje dat helemaal los gaat met haar mattenklopper als de wolf haar wil opvreten. Pap heeft dat bedacht en Teunis weet er wel raad mee.

Adriaan, zo heet mijn vader, is de directeur van Theater Vonkestein. Hij verzint vaak extra dingen, want de voorstelling moet minstens een uur duren, anders willen de mensen hun geld terug. De tekst heeft hij op rijm gezet met flauwe zinnnetjes als: ‘Wat is die Roodkapje toch een lekker hapje’.

We schrikken op van oom Gerrit die als een olifant de wagen binnen stamp. ‘Rosa, ik heb wel gezien dat je te laat was. Dat is ééns maar nooit meer.’ Oom Gerrit denkt dat hij ook de baas over mij mag spelen omdat hij de broer is van mijn vader.

‘Ik ben er toch,’ zeg ik weer.

‘Niet zo brutaal,’ snauwt oom Gerrit.

Nummer twee die mij vandaag brutaal vindt. Ik ben geen braaf burgertutje, ik ben een kermiskind.

Mam begint gauw over iets anders: ‘Gerrit, je gulp staat open.’

‘Dank je, Aukje,’ mompelt mijn oom.

Hij is verkleed als de jager en probeert de bovenste knoop van zijn groene broek dicht te doen. Dat lukt niet echt, want hij staat te puffen en te kreunen als de stoommachine van de grote draaimolens. Teunis en ik kijken elkaar aan en we denken vast hetzelfde: oom Gerrit wordt iedere kermis dikker.

Ik trek mijn alledaagse kleren uit en Teunis geeft mijn Roodkapje-kostuum aan. Het bovenstuk is een jakje met kantjes en strikjes met daaronder een rok, die als een soort klok om me heen valt. Als iemand me vraagt wat voor kleur mijn toneelkleren hebben, kan ik het bijna niet uitleggen. Het is net of iemand er verfpotten met alle kleuren van de regenboog overheen heeft gegoooid.

Oma Neeltje, die altijd onze kleding maakt, moest van pap iets bijzonders voor de kleding van Roodkapje bedenken. ‘We moeten

ons publiek blijven verrassen,' roept pap altijd tot vervelens toe. Zodra ik klaar ben met omkleden, pakt Teunis wat schmink. 'Ogen dicht!' Hij poedert snel mijn gezicht met bruinsel en geeft mijn wangen rode blosjes.

'Zo word ik nog lelijker,' zeg ik zacht.

'Onzin,' antwoordt Teunis, 'niemand heeft zulke mooie ogen als jij.'

Ik bloos.

'Nou word je vanzelf rood, zo kan die schmink er wel weer af.'

Buiten roept pap: 'Komedianten, over vijf minuten aanvang voorstelling!'

We stommelen de wagen uit: trapje af en trapje op naar het podium, en daarna door het smalle gangetje achter de coulissen, waar je elkaar bijna niet kunt passeren.

Het voordoek is nog dicht. 'Iedereen op zijn plek,' blaft oom Gerrit ons toe.

Mam en ik gaan aan de zijkant van het podium klaarstaan.

Teunis kruipt in het bed van grootmoeder. Hij ziet er geweldig uit in zijn nachtjapon met bloemetjes en een grote kanten slaapmuts op zijn hoofd. Het bed met mooie sierlijke krullen mochten we lenen van een meubelwinkel in Wedermeer. Het staat in een klein huisje, dat aan de voorkant open is.

De rest van het decor bestaat uit bos. Tegen de achterwand hangt een groot doek dat door oom Gerrit met bomen is beschilderd. Het ziet er heel echt uit, want hij kan net zo goed schilderen als mopperen. Midden op het toneel staat een struik van hout en karton die Teunis in elkaar getimmerd heeft en door oom Gerrit is versierd.

Gehaast komt tante Wanda, de vrouw van oom Gerrit, het toneel op met een tekstboek in haar hand. 'Ik was het vergeten.'

Gelukkig, denk ik, zij ook.

'Opschieten,' commandeert oom, terwijl hij het luikje optilt vlak achter het voordoek. Daar zit het souffleurshok.

'Rustig maar, man!' bitst tante Wanda.

Oom Gerrit sist: 'Doe zachtjes, mens.'

'Als jij normaal doet!'

Ik kijk naar Teunis in grootmoeders bed. Die haalt zijn schouders op, want we weten niet beter of die twee maken de hele dag ruzie.

Op fluistertoon gaan ze nog even door. 'Je zeurt, Gerrit.'

'Nee, jij bent te laat!'

'Ik snap niet waarom we nu al moeten spelen.'

'Dat heeft Adriaan bedacht, niet ik.'

Het zijn net twee boze honden die niet mogen blaffen en daarom grommen en piepen. Mijn oom is de dikke bulldog en mijn tante de magere poedel.

'Nu is het klaar!' zegt tante Wanda fel. Ze gaat op de rand van het souffleurshok zitten en laat zich er voorzichtig in zakken. Oom Gerrit weet niet van ophouden. 'Wanda, maak voort!'

Als ik tante was, zou ik roepen: 'Man, zak er zelf in.' Dan kwam hij mooi klem te zitten in het souffleurshok en waren we voorlopig van hem af.

Het luikje van het hok blijft openstaan, zodat je tante Wanda vanuit de zaal niet kunt zien en ze ons zachtjes kan voorzeggen als we onze tekst niet weten.

Vanuit de zaal klinkt geroezemoes. Mijn echte oma stapt het toneel op met haar viool onder de arm. Iedereen noemt haar 'oma Neeltje'. Daarbij denk je aan een lief klein omaatje, maar ze is nogal stevig en net zo lang als pap. Mijn rode haren, mijn bruine ogen en mijn sproeten heb ik van haar geërfd. En ze laat zich door niemand gek maken, terwijl de rest van de familie vooral uit druktemakers bestaat.

Pap komt achter oma Neeltje aan in zijn wolvenpak en fluistert:

‘Volle bak!’

Ondertussen kijkt hij boos naar mij, maar hij zegt verder niks. Dat komt vast na afloop.

Oma gaat rechts vooraan op een krukje zitten en fluistert: ‘Toi toi toi!’

‘Toi toi toi!’ antwoorden we tegelijk.

‘Komediante,’ zegt pap, ‘aanvang voorstelling!’

‘Nee,’ roept grootmoeder Teunis in paniek, ‘de matras ligt er niet.’

Oom Gerrit vloekt net iets te hard en oma Neeltje sist: ‘Ssst!’

‘Onder je bed,’ waarschuwt tante Wanda vanuit haar benauwde hokje.

Teunis springt uit bed, duikt eronder en duwt de matras naar achteren. Dat ding is straks belangrijk als grootmoeder en Roodkapje worden opgegeten. Met woest gebrul en spannende lichteffecten gooit de wolf zijn grote bruine mantel over grootmoeder heen en die kan zich ongezien achter het bed laten vallen.

‘Komediante,’ herhaalt pap, ‘aanvang!’

Ik geef met een kleine knuppel drie flinke slagen op een gong, die door het hele theater galmen en meteen wordt het stil in de zaal.

Pap zet zijn wolvenkop op en verstopt zich achter de struik.

Oom Gerrit trekt aan een dik touw en langzaam schuift het gordijn open, terwijl oma Neeltje een liefelijk melodietje speelt op haar viool.

‘Aukje, licht,’ fluistert oom Gerrit en mam draait aan een paar knoppen.

De vier grote schijnwerpers die aan het dak van de tent hangen, zetten het toneel volop in het licht.

Het publiek begint meteen te lachen als ze grootmoeder in haar bed zien zitten. Met de mattenklopper in haar hand, kijkt ze met een boze felle blik de zaal in.

Mam fluistert: ‘Rosa, je moet op.’

Ik haal heel diep adem en huppel dan het toneel op als de lieve, onschuldige Roodkapje. Ik trippel naar voren en zeg mijn eerste slome tekst mét rare overdreven gebaren. Dat moet van pap, want anders is het volgens hem geen theater:

‘O, wat is het mooi weer vandaag.

(Ik wijs naar de lucht)

Heerlijk om buiten te spelen,

(Ik spreid mijn armen)

en te dansen en te zingen in de zon.

(Ik maak een huppelpasje)

Vandaag zal ik me niet vervelen.’

(Ik klap blij in mijn handen)

Op de eerste rij zit Arend van de zweefmolen. Hij lacht naar me en ik besluit vandaag extra mijn best te doen.

Dan zie ik wie er nog meer vooraan zit.

Met een valse grijns op zijn gemene wolvenkop kijkt Klaas me aan.

3.

Witbroekje, waar ga je heen...

Klaas steekt zijn tong naar me uit.

Ik wil verder spelen, maar ik ben mijn tekst kwijt. Pap zegt vaak: 'Denk erom, Rosa, een acteur speelt altijd door, wat er ook gebeurt!'

Hij heeft makkelijk praten, dat rotjoch zit niet vlak voor zijn neus. Ik tik met mijn voet op de grond. Dat is het seintje voor tante Wanda dat ze moet helpen. 'Ik hoor de vogels...' fluistert ze.

Ik ga door:

*'Ik hoor de vogels vrolijk fluiten,
eekhoorns dartelen om me heen.
Kijk, daar, een hertje met zijn moeder,
zo ben ik gelukkig niet alleen.'*

Klaas roept vals: 'Waar zijn die eekhoorns dan? En dat hert? Ik zie helemaal niks!'

Hij heeft gelijk, geen beest te bekennen op het toneel.

Het publiek lacht en ik denk: stomme tekst!

Er zijn gelukkig ook mensen die mopperen. 'Hé jongen, doe niet zo flauw!' hoor ik iemand zeggen. En Arend roept: 'Ophouden, Klaas!' Dat is best dapper, want Klaas is een kop groter dan hij.

Oma Neeltje zet een opgewekt melodietje in en nu komt het allergergste: ik moet het dansje doen. Ik heb het geoefend met oma. Zij